

AZ EURÓPAI KÖZÖSSÉGEK BIZOTTSÁGA

Brüsszel, 24.5.2006
COM(2006) 249 végleges

**A BIZOTTSÁG KÖZLEMÉNYE A TANÁCSNAK, AZ EURÓPAI
PARLAMENTNEK, AZ EURÓPAI GAZDASÁGI ÉS SZOCIÁLIS BIZOTTSÁGNAK
ÉS A RÉGIÓK BIZOTTSÁGÁNAK**

Tisztességes munka mindenki számára

Az Unió hozzájárulása a tisztességes munkára vonatkozó menetrend végrehajtásához

{SEC(2006) 643}

1. BEVEZETÉS

A millenniumi nyilatkozatot nyomkövetésére összehívott ENSZ-csúcstalálkozó 2005 szeptemberében kinyilvánította, hogy igazságos globalizációra van szükség. A produktív foglalkoztatás és a tisztességes munka mindenki számára történő előmozdítását a nemzeti és nemzetközi politikai célkitűzések közé sorolta. Hangsúlyozta ezenkívül, hogy a foglalkoztatás és annak minősége alapvető szerepet játszik a szegénység elleni fellépésekben és a fejlesztésben: noha történtek bizonyos előrelépések, a világ munkavállalóinak fele a napi 2 dolláros küszöbértéknél kevesebb jövedelemhez jut, és a világ népességének fele semmiféle szociális védelemmel nem rendelkezik¹.

A Bizottság, a Tanács és az Európai Parlament már a csúcstalálkozó előtt felhívta a figyelmet a globalizáció szociális dimenziójának megerősítésére és a tisztességes munka előmozdítására, az ILO e területet érintő stratégiájával összhangban².

A tisztességes munka előmozdítása 2000 óta az ILO politikai menetrendjének központi témaköre: a tisztességes munkára vonatkozó menetrenddel az ILO „minden nőnek és férfinak valódi lehetőséget kíván adni arra, hogy tisztességes és produktív munkát végezhesen a szabadság, az igazságosság, a biztonság és a méltóság feltételei között”. A kormányok és a szociális partnerek az ILO-n belül jóváhagyták e tisztességes munkára vonatkozó menetrendet, amely egyetemes iránymutatások együtteseként nem kötődik valamely speciális fejlődési modellhez. 2004-ben a Globalizáció Szociális Dimenziójának Világbizottsága ajánlásaiba emelte a menetrendet.

A tisztességes munkára vonatkozó menetrend integrált megközelítésen alapul, amely magában foglalja a produktív és szabadon választott foglalkoztatást, a munkajogot, a szociális védelmet, a szociális párbeszédet és a nemek közötti egyenlőség dimenziójának figyelembe vételét³. Tartalmazza tehát azokat az „alapvető szociális jogokat” is, amelyek a nemzetközi közösség által létrehozott szociális jogok minimális alapját képezik, és amelyek végrehajtását az Unió szorgalmazza. A menetrend azonban ennél ambiciózusabb: nem csupán a minimális alapjogok biztosítását tűzi ki célul, hanem azt kívánja elérni, hogy a fejlődés olyan értékek, valamint cselekvési és irányítási elvek mentén történjen, amelyek ötvözik a gazdasági versenyképességet és a társadalmi igazságosságot.

A gazdasági versenyképesség és a társadalmi igazságosság ilyen fajta kombinálása az európai fejlődési modell középpontjában áll. A tisztességes munka előmozdításához történő aktív hozzájárulás az európai szociális menetrend szerves része, valamint benne foglaltatik az Unió arra irányuló erőfeszítéseiben, hogy értékeit átadja, és tapasztalatait, valamint integrált gazdasági és társadalmi fejlődési modelljét másokkal megossza⁴.

¹ A foglalkoztatás világméretű változásai, 2006, ILO; A Globalizáció Szociális Dimenziójának Világbizottságának jelentése, 2004, ILO;

² COM(2004) 383; a globalizáció szociális dimenziójáról szóló tanácsi következtetések, 2005.3.3., 6286/05. számú dokumentum; az Európai Parlament jelentése, A 6-0308/2005, 2005.11.15; az ESZSZ véleménye, 2005.3.9. és a Régiók Bizottságának véleménye, 2005.2.23. ; az Európai Tanács 2004 decemberi és 2005 júniusi következtetései.

³ A tisztességes munkával kapcsolatos főbb referenciadokumentumokért lásd az I. és a III. mellékletet.

⁴ Európai értékek a globalizált világban, COM(2005) 525.

Amikor felvállalja a tisztességes munkára vonatkozó menetrend előmozdítását, a Bizottság teljes mértékben figyelembe veszi a világban fennálló gazdasági és társadalmi helyzetek sajátosságait és különféleségét. Elismeri, hogy olyan fokozatos stratégiai megközelítésre van szükség, amelyet a partnerek könnyen el tudnak fogadni és amely a nemzeti és regionális környezetet és prioritásokat tükrözi.

A Bizottság e közleményben olyan iránymutatásokat javasol, amelyek segítségével az uniós politikák és fellépések jobban hozzá tudnak járulni a tisztességes munkára vonatkozó menetrend előmozdításához. Ezek az iránymutatások az európai intézmények, a tagállamok és valamennyi érintett szereplők együttműködésének megszilárdítását igénylik.

A tisztességes munkára vonatkozó menetrend végrehajtása lesz az ENSZ Gazdasági és Szociális Bizottsága 2006 júliusában tartandó magas szintű tanácskozásának központi témája. A tisztességes munkára vonatkozó menetrend munkálatai ezzel nemzetközi szinten folytatódnak; ebben a Bizottság teljes mértékben részt kíván venni.

2. A FEJLŐDÉS, A KORMÁNYZÁS ÉS A TELJESÍTMÉNY TÉNYEZŐJE

A globalizáció, valamint a technológiai és demográfiai változások a termelés szervezésének és a szolgáltatásnyújtás rendszerének, illetve a foglalkoztatás szerkezetének és eloszlásának jelentős módosulásával járnak. E változásoknak köszönhetően a nemzetközi kereskedelem előnyei több országra és több társadalmi csoportra terjednek ki, és segítségével mindenkinek lehetősége nyílik arra, hogy tisztességes munkához jusson.

A gazdasági növekedés ugyanakkor nem feltétlenül jelenti új munkahelyek teremtését, sem a meglévő munkahelyek javulását, ami pedig csökkentené a szegénységet. Sok fejlődő ország gazdaságát az árnyékgazdaság és a gyenge minőségű munkahelyek határozzák meg, és a munkaerőpiacra továbbra is a kettősség jellemző. Ez főleg azokra az országokra igaz, ahol a lakosság nagy része a mezőgazdaságból él. Különösen a nők és a fiatalok dolgoznak az árnyékgazdaságban, akiknek így a jövedelmet, a képzést és a szociális védelmet illetően nincs sok kilátásuk.

Ezekben az országokban a foglalkoztatási szolgáltatások, a munkaerőpiac irányítása és a szociális védelmi rendszerek gyengesége miatt még a legális ágazatokban is csökken a változásokhoz való alkalmazkodás képessége.

A felemelkedő országokban a növekedés nem elegendő ahhoz, hogy a népesség jelentős részét sújtó szegénység csökkenjen. A termelékenység növekedése nem mindig jár együtt a bérek emelkedésével. A rossz minőségű munkahelyek száma és az árnyékgazdaság mérete továbbra is jelentős. Így ezekben az országokban – de kisebb mértékben még az ipari országokban is –, az árnyékgazdaságban dolgozók ténylegesen nem részesülnek munkajogban és szociális védelemben.

A tisztességes munka előmozdítása egységes és globális megközelítést igényel. Küzdeni kell természetesen az alapvető szociális jogok szempontjából legfelháborítóbb tényezők – például a gyermekmunka – ellen. Ezen felül azonban – fő feladatként – a fejlődés irányát kell megváltoztatni. A tapasztalat azt mutatja, hogy a gyermekmunka megszüntetéséhez a munkaerőpiac, a szociális párbeszéd és a szociális védelem megreformálásán keresztül vezet az út (például segélyek kiutalása révén, amely elriasztóvá vagy feleslegessé teszi a gyermekmunkát és elősegíti az oktatást).

A szegénység visszaszorításához nem elegendő megélhetési segélyeket nyújtani, vagy kivárni a növekedés és a nemzetközi vállalkozások letelepedésének eredményeit. Kedvező környezetet kell kialakítani a helyi munkahelyeket teremtő nemzeti és külföldi befektetések számára; javítani kell a kormányzást, többek között szociális párbeszéd segítségével; fel kell ismerni a tisztességes munkával kapcsolatos hiányosságokat; olyan törvényi és szabályozási keretet kell létrehozni, amely védi a munkavállalót és biztosítja a nők és a férfiak közötti egyenlőséget; életképes rendszereket kell kialakítani a szociális védelem, az oktatás és az egész életen át tartó tanulás területén; jogi biztonságot kell nyújtani a vállalkozások számára; csökkenteni kell a korrupciót és igazságos versenyszabályokat kell felállítani. Mindent egybevéve a vállalkozások is a tisztességes munka ilyen módon történő előmozdítását kívánják, hiszen úgy vélekednek, hogy a felelősség nem csupán a munkáltatókat terheli, hanem a hatóságoknak is fel kell vállalniuk a rájuk eső részt⁵.

Azáltal, hogy a hangsúly a foglalkoztatásra, a foglalkoztatás minőségére és a megfelelő szociális politikákra helyeződik, a tisztességes munka előmozdítása nemcsak az igazság és a társadalmi kohézió, hanem a gazdasági teljesítmény tényezője is.

A szociális természetű célkitűzések vállalása semmi esetben sem használható fel protekcionista célokra. A cél az általános társadalmi fejlődés és annak igazságos megoszlása mindenki javára.

3. AZ UNIÓS POLITIKÁK KÖTELEZETTSÉGVÁLLALÁSAI ÉS IRÁNYMUTATÁSAI

Az EU tevékenyen részt vesz a millenniumi nyilatkozat megvalósításában. Kereskedelmi politikája, fejlesztési és külső segítségnyújtási tevékenységei révén világméretben hozzájárul a globális növekedéshez és a fenntartható fejlődéshez. Támogatja az alapvető szociális jogokról szóló egyezmények megerősítését és tényleges alkalmazását a világ valamennyi országában⁶.

Azáltal, hogy az Unió tapasztalatait és szaktudását a nemzetközi szervezetek rendelkezésére bocsátja, valamint harmadik országokkal és régiókkal politikai párbeszédet indít el, sajátos módon tud hozzájárulni a tisztességes munka előmozdításához. A Bizottság már útjára indított kézzelfogható kezdeményezéseket e területen: megerősítette például együttműködését az ILO-val, a kereskedelempolitikában létrehozta az Általános Preferenciális Rendszert (GSP), európai konszenzust alakított ki a fejlesztéspolitikában és párbeszédet indított az ázsiai és latin-amerikai országokkal a foglalkoztatásról.

3.1. Tisztességes munka: az Unió kötelezettségvállalása

Történelme során az EU olyan gazdasági és társadalmi fejlődési modellt dolgozott ki, amely a nemzeti helyzetek különféleségén túl közös értékekre és elvekre támaszkodik. Ezek közül az egyik az a Szerződés által is elismert célkitűzés, amely a gazdasági és társadalmi haladás együttes előmozdítását hirdeti.

⁵ Tisztességes munka: hogyan tegyük működőképpé; a munkáltatók véleménye, 2002, – OIE (Organisation Internationale des Employeurs – Munkáltatók Nemzetközi Szervezete).

⁶ COM(2001) 416; 2003. június 21-i és 2005. március 3-i tanácsi következtetés; az Európai Parlament 2003 júliusi és 2005 novemberi jelentése.

A foglalkoztatás, a szociálpolitika és az esélyegyenlőség vonatkozásában a közösségi vívmányok számos ponton túlmutatnak a tisztességes munka fogalmának alapjául szolgáló nemzetközi normákon és tevékenységeken, és integrálják annak főbb elveit. A tagállamokban és európai szinten számos politika, jogszabály és közös megállapodás háttérét az ILO normái alkotják. Ezenkívül az ILO normái és tevékenységei kiegészítik a vívmányokat azokkal a témakörökkel kapcsolatban, amelyekre nem – vagy csak részlegesen – vonatkoznak a jogszabályok és a közösségi politikák. Ilyen például a munkaügyi felügyelet és igazgatás, a szakszervezeti szabadság, a kollektív tárgyalás és a társadalombiztosításra vonatkozó minimumszabályok.

A tagállamok már több ILO-egyezményt ratifikáltak, amelyek többek között az alapvető szociális jogokat, a munkaügyi felügyeletet, a munkával kapcsolatos ügyvitelt, a foglalkoztatást, a társadalombiztosítást és a béreket érintik⁷. Több tagállam megkezdte az újabb egyezmények megerősítését is (munkahelyi egészségvédelem és biztonság, munkafeltételek). Az ILO legfrissebb egységes szerkezetbe foglalt egyezménye a tengeren végzett munkáról (2006) rendkívül fontos az európai szociális párbeszéd és a Közösség, valamint a tagállamok jövőbeli szabályozási tevékenysége szempontjából.

Fontos, hogy a tagállamok folytassák a ratifikációs és végrehajtási folyamatot, nevezetesen az aktualizált egyezményekkel kapcsolatban. A Bizottság – amennyiben szükséges – ösztönzi és segíti e folyamatot, figyelembe véve az érintett közösségi hatásköröket és politikákat.

A tisztességes munkára vonatkozó menetrend célkitűzésein túl a Lisszaboni Stratégia és az Európai Szociális Menetrend sokkal tágasabb politikai keretet biztosít a foglalkoztatás, az esélyegyenlőség és a társadalmi kohézió javára történő határozott fellépéshez.

3.2. Az ismeretek bővítése a hatékonyabb meggyőzés és mozgósítás érdekében

A Bizottság együtt fog működni az ILO-val, az ENSZ-szel és az egyéb szervezetekkel a tisztességes munka problémakörének elmélyítése, a partnerországok kapacitásának növelése és a megfelelő mutatók kifejlesztése érdekében, azaz:

- azonosítja a területen bevált gyakorlatokat és a sikereket;
- elmélyíti a tisztességes munkát érintő vizsgálatokat és annak kölcsönhatásait más politikákkal;
- módszereket fejleszt ki a kereskedelem liberalizálásának, valamint a globális termelési és elosztási rendszereknek (ideértve a szabad termelési övezeteket is) a tisztességes munkára gyakorolt hatása mérésére; kiterjeszti a kereskedelemnek a tisztességes munkára gyakorolt hatását mérő, jelenleg folyó kísérleti projektet, amelyet az ILO-val közösen hoztak létre;
- elmélyíti a kereskedelemnek a fenntartható fejlődésre gyakorolt hatásait érintő vizsgálatokat;
- javítja a vizsgálatok, az operatív tevékenységek és a külső segítségnyújtás programozása közötti kapcsolatokat; előmozdítja a partnerországokkal és –régiókkal történő közös megközelítéseket, a prioritások megfelelőbb kiválasztása és a külső segítségek könnyebb elérhetősége érdekében.

⁷ <http://www.ilo.org/ilolex/french/newratframeF.htm>

Ebben az összefüggésben az EU kutatási politikájának mozgósítása az ismeretek terjesztése, valamint a társadalmi és gazdasági fejlődés támogatása céljából egyaránt fontos.

A Bizottság az ILO-beli megállapodás szerint támogatja az alapvető szociális jogokról szóló egyezmények ratifikálását és alkalmazását, valamint a tisztességes munkát érintő nemzeti programok végrehajtását, illetve az ennek megfelelő ütemtervet, nevezetesen a nemzeti fejlesztési stratégiák összefüggésében. A Bizottság együtt fog működni az ILO-val, az ENSZ-szel és az egyéb nemzetközi szervezetekkel annak érdekében, hogy javítsa a vizsgálatokat és kifejlessze a tisztességes munkára vonatkozó menetrend végrehajtásával kapcsolatos mutatókat.

A Bizottság a harmadik országokban működő küldöttségein a tisztességes munkával kapcsolatos képzést és tájékoztatást folytat, és a résztvevők kapacitásának megerősítése érdekében regionális szemináriumokat is szervez.

3.3. Az EU külpolitikáinak hatékonyabb mobilizálása

Bővítés

A tagjelölt országoknak a csatlakozást megelőzően át kell venniük a közösségi vívmányok egészét. A közösségi vívmányok átvételét kísérő előcsatlakozási stratégia közvetlenül hozzájárul a tisztességes munkára vonatkozó menetrend előmozdításához a tagjelölt országokban. Fontos hangsúlyozni e menetrend jelentőségét a tagjelölt országok számára, figyelembe véve az Uniónak a tisztességes munkával kapcsolatban tett kötelezettségvállalását, illetve az ILO bizonyos egyezményeinek és stratégiáinak a közösségi vívmányokat kiegészítő jellegét. Ebben az összefüggésben a Bizottság különösen a következő kezdeményezéseket támogatja majd:

- a szakszervezeti szabadság és a kollektív tárgyalás előmozdítása annak érdekében, hogy a résztvevők autonóm szociális párbeszéddel kapcsolatos képessége megerősödjön;
- a munkaügyi felügyelet, a munkaügyi igazgatás és a szociális védelmi irányítási rendszerek megszilárdítása;
- a munkahelyi egészségvédelemmel és biztonsággal kapcsolatos megelőzési stratégiák kifejlesztése.

Szomszédságpolitika, regionális és bilaterális kapcsolatok

Szomszédság

A tisztességes munkára vonatkozó menetrend az európai szomszédságpolitika által érintett országok számára is fontos. Ezek az országok az Unióval történő fokozatos harmonizáció mellett kötelezték el magukat, noha a közösségi vívmányok átvétele számukra nem kötelező. A szomszédságpolitika a következőkkel járul hozzá a tisztességes munka előmozdításához:

- az EU és az érintett országok által jóváhagyott közös cselekvési tervekben megfogalmazott konkrét reform-kötelezettségek teljesítésével, amelyek az alapvető szociális jogokra, a foglalkoztatásra, a szociális ügyekre és az esélyegyenlőségre terjednek ki;

- e témákat érintő rendszeres politikai párbeszéddel, amely a partnerségi és együttműködési megállapodások, valamint a társulási megállapodások által létrehozott intézményi struktúrák keretében zajlik;
- a barcelonai folyamat keretében 2005 novemberében jóváhagyott ötéves munkaterv megvalósításával, amely többek között a szociális védelmi rendszerek megszilárdítására törekszik a Földközi-tenger déli partján fekvő országokban;
- a tisztességes munkának az országos és regionális stratégiai dokumentumokban, a tematikus programozásban és egyéb együttműködési eszközökben történő figyelembe vételével; azzal, hogy az érintett országok – később meghatározandó módon – részt vehetnek bizonyos programokban és együttműködhetnek a közösségi ügynökségekkel.

Regionális és bilaterális kapcsolatok

A Bizottság nemrég felülvizsgálta stratégiai kapcsolatait Latin-Amerikával, a Karib-térsséggel és Afrikával. Javaslatába beépítette a tisztességes munkával kapcsolatos elemeket, amelyek alkalmazásában tevékenyen részt fog venni.

A Bizottság el fogja mélyíteni a társadalmi kohézió terén történő együttműködését Latin-Amerikával és a Karib-térsséggel. Munkaprogramokat hozott létre Chilével és az Andok Közösséggel és egyéb bilaterális együttműködések létrehozását tervezi, többek között Brazíliával és Mexikóval. Bátorítja és támogatja a valamennyi latin-amerikai ország között folyó, e kérdéskört érintő együttműködést.

A Bizottság együttműködést kezdeményez az Afrikai Unióval a regionális integráció szociális dimenziója és a tisztességes munka területén. Bilaterális együttműködést alakít ki Dél-Afrikával. Figyelembe veszi a tisztességes munka szempontjait a Cotonou-i Megállapodás és a regionális stratégiák összefüggésében is (Afrika, karibi és csendes-óceáni államok).

A Bizottság az ázsiai országokkal folytatott politikai párbeszédbe is bevonja ezeket a kérdéseket. 2005-ben párbeszédet kezdeményezett Kínával olyan területeken, mint a foglalkoztatás, a munkajogi szabályozás, a szociális párbeszéd, a szociális védelem és a társadalmi kohézió. A foglalkoztatás területén együttműködést alakított ki Indiával és az Ázsia-Európa Találkozóval (ASEM) is annak érdekében, hogy világszerte előmozdítsa a tisztességes munkát.

A Bizottság elősegíti az EU által támogatott nem európai regionális integrációs folyamatok során létrejött szociális párbeszédet.

Fejlesztési együttműködés

A fejlesztési politikáról szóló, 2005. december 20-i európai konszenzus az az alapidokumentum, amely első ízben mozgósítja az európai intézményeket és a tagállamokat tevékenységeik koordinálásának, egységességének és egymást kiegészítő jellegének javítása érdekében. A konszenzus, amely szerint a társadalmi kohézió és a foglalkoztatás a közösségi fellépés része, előírja, hogy a Közösség és a tagállamok elő fogják mozdítani a tisztességes munkát mindenki számára.

A tematikus programozás, valamint az országos és regionális stratégiai dokumentumok keretében a Bizottság a következő tevékenységeket fogja támogatni:

- a tisztességes munka beemelése a nemzeti és regionális fejlesztési és szegénység-ellenes stratégiákba;
- a tisztességes munka fokozatos figyelembe vétele a költségvetési támogatási intézkedések során;
- a hatáskörrel rendelkező hatóságok és a civil társadalmi szervezetek kapacitásának javítása;
- a kis- és középvállalkozások fejlesztése;
- a civil társadalom és a szociális partnerek bevonása a fejlesztési és szegénység-ellenes stratégiákba;
- a társadalmi alkalmazkodáshoz nyújtott külső segítség megerősítése azokban a harmadik országokban és régiókban, amelyek elkötelezték magukat a kereskedelem liberalizációja mellett;
- a politikai egységesség előmozdítása, valamint a megfelelő nemzetközi és regionális szervezetekkel történő együttműködés.

A 2110/2005/EK rendelet előírja, hogy a közösségi segítséggel finanszírozott szerződéseket igénylőknek tiszteletben kell tartaniuk az alapvető szociális jogokat. A Bizottság tervbe vette, hogy ezt a rendelkezést az Európai Fejlesztési Alap által finanszírozott szerződésekre is kiterjeszti. A Bizottság azt javasolja a tagállamoknak és az egyéb adományozóknak, hogy ők is tegyenek hasonló lépéseket.

A II. melléklet példaképpen olyan fellépéseket mutat be, amelyek segítségével a tisztességes munka előmozdítható és amelyek a külső segítségnyújtás programozásának keretében kialakíthatók, figyelembe véve az érintett országok helyzetét és igényeit.

A fenntartható fejlődés egyik tényezője: a kereskedelem

A kereskedelem liberalizálásának hozzá kell járulnia az olyan célkitűzésekhez, mint a fokozott növekedés, a teljes foglalkoztatottság, a szegénység csökkentése és a tisztességes munka előmozdítása.

A közösségi kereskedelempolitikában az alapvető szociális jogok előmozdításának kiváltságos eszköze az új Általános Preferenciális Rendszer (GSP), illetve a fenntartható fejlődéshez és a felelősségteljes kormányzáshoz kapcsolódó különleges ösztönző, a GSP + (2006–2008).

Az új GSP-nek már vannak jelentős következményei: felgyorsította például az alapvető szociális jogokról szóló ILO-egyezmények ratifikálását.

Kereskedelmi súlyát a Bizottság még inkább a társadalmi normák és a tisztességes munka előmozdításának szolgálatába fogja állítani a két- vagy többoldalú kereskedelmi tárgyalásaival kapcsolatos kezdeményezései során. Tervei között szerepel többek között:

- a GSP, a GSP + és a külső közösségi segítségnyújtás közötti hatékonyabb tagolódás kialakítása;

- a szociális dimenzió, a tisztességes munka és a SIA-tanulmányok ajánlásainak figyelembe vétele a kétoldalú és regionális kereskedelmi tárgyalások során (ideértve az APE/EPA-t, valamint az AKCS, a Mercosur, a Öböl-menti Együttműködési Tanács, a MED és Közép-Amerika országait);
- az EU politikái és eszközei, például a külső segítség mozgósítása a tisztességes munka előmozdításának érdekében a nyílt kereskedelmi rendszer összefüggésében;
- a kereskedelem, a szociális jogok és a foglalkoztatás közötti kölcsönhatást hirdető megközelítés további alkalmazása, amelyet 2004-ben, a kereskedelempolitika vizsgálati mechanizmusának nyilvánosságra hozatalakor mutattak be; illetve e megközelítés támogatása a WTO egyéb tagállamai között;
- a WTO, az UNCTAD, az ILO és az egyéb megfelelő szervezetek közötti együttműködés előmozdítása.

3.4. A nemzetközi és többoldalú kormányzás előmozdítása

A nemzetközi és többoldalú kormányzás megszilárdítása elengedhetetlen feltétel a globalizáció szociális dimenziójának előmozdítása érdekében. Fontos szerepet játszik abban is, hogy a partnerek el tudják fogadni a tisztességes munkára vonatkozó menetrendet.

A gazdasági és szociális együttműködés részeként

A Bizottság támogatja a nemzetközi pénzügyi intézmények, az ILO, az ENSZ, valamint a WTO közötti, nemrég kezdeményezett párbeszédet, amelyek politikáik kiegészítő jellegére és egységességére, illetve a gazdasági növekedés, a befektetések, a kereskedelem és a tisztességes munka közötti kölcsönös összefüggésre vonatkoznak. Arra szólítja e szervezeteket és a G8-at, hogy politikáik, stratégiáik és eszközeik kidolgozásakor és végrehajtásakor járuljanak hozzá a tisztességes munka előmozdításához.

A Bizottság megerősíti együttműködését az ILO-val.

A Bizottság részt vesz a WTO munkálataiban, amelyek a 2005-ös csúcstalálkozónak a produktív foglalkoztatásról és a tisztességes munkáról szóló következtetéseinek végrehajtására vonatkoznak, illetve hozzájárul az ENSZ Gazdasági és Szociális Bizottságának 2006 júliusában tartandó magas szintű tanácskozására vonatkozó munkálataihoz is.

A gazdasági migráció hatékonyabb kezelése

A migráció kezeléséhez szükség van a származási, a tranzit és az érkezési országok és régiók közötti együttműködésre, illetve a nemzetközi szervezetekkel (ILO, IOM, ENSZ) történő kooperációra.

A Bizottság 2005-ben cselekvési tervet fogadott el a legális gazdasági bevándorlás tárgyában. Támogatja a nemzetközi migráció egységes megközelítése tekintetében tett erőfeszítéseket, mint például a Nemzetközi Migráció Globális Bizottságának jelentését (2005) és az ILO migráns munkavállalókról szóló cselekvési tervét (2004). Hozzájárul az ENSZ magas szintű migrációs és fejlődési párbeszédének (2006) előkészítéséhez.

Annak érdekében, hogy az EU migrációs politikája hozzájáruljon a fejlődéshez, szükség van a pénzeszközök származási országba történő átutalásának és az országok fejlődéséhez való

hozzájárulásuknak a megkönnyítésére; mozgósítani kell a diaszpórákat, bátorítani kell a körkörös migrációt, enyhíteni kell az „agyelszívás” negatív hatásait és felelősségteljes módon korlátozni kell a toborzásokat, amelyek az olyan ágazatok – például az egészségügy – rovására történnek, ahol hiány van szakképzett munkaerőben⁸.

Ezen túlmenően segíteni kell az érintett országok hatóságait abban, hogy hatékonyabban kezeljék a bevándorlási hullámokat, megvédjék a bevándorlókat a kizsákmányolástól és jobb bánásmódban részesítsék a területükön élő bevándorlókat. Ezen erőfeszítések közé tartozik az illegális bevándorlás és az emberkereskedelem elleni küzdelem is.

A Bizottság továbbá a nemzeti és regionális hatóságok rendelkezésére bocsátja a munkavállalók szabad mozgásával, illetve a jogok, a bevándorlási politika és a bevándorlók integrációjának előmozdításával kapcsolatos sokéves tapasztalatait.

3.5. Együttműködés a civil társadalommal és a vállalatokkal

Szociális partnerek, szociális párbeszéd és partnerség

A Bizottság támogatja:

- a szociális partnerek és a civil társadalom technikai kapacitásának megerősítését;
- a két- és háromoldalú szociális párbeszéd folyamatának elősegítésére és megerősítésére irányuló intézmények, mechanizmusok és gyakorlatok létrehozását;
- a szociális partnereknek és a civil társadalom egyéb szereplőinek a globális kormányzásba (WTO, nemzetközi pénzügyi intézmények) történő hatékonyabb bevonását, az OECD konzultációra épülő modelljéhez hasonlóan;
- nemzetek közötti közös megállapodások és globális keret-megállapodások megkötését.

A vállalkozások társadalmi felelőssége

A Bizottság elismeri a vállalkozások társadalmi felelősségvállalásának fontos szerepét, amely kiegészíti a jogszabályokat, a kollektív tárgyalást és a munkafeltételek ellenőrzését. Úgy véli, hogy a vállalkozások társadalmi felelősségére vonatkozó magatartási kódexeknek és egyéb eszközöknek nemzetközi szinten elfogadott eszközökre kell támaszkodniuk (OECD, ILO).

A Bizottság továbbra is támogatja a vállalkozások társadalmi felelősségvállalását. Felszólítja a vállalkozásokat, a vállalkozások társadalmi felelősségére vonatkozó európai szövetséget⁹ és az egyéb érdekelt feleket arra, hogy hozzanak létre olyan kezdeményezéseket, amelyek hozzájárulnak a tisztességes munka mindenki számára történő előmozdításához.

⁸ „A migráció és a fejlődés kapcsolata: az EU és a fejlődő országok közötti partnerségre vonatkozó egyértelmű iránymutatások” című bizottsági közlemény COM(2005) 390 végleges, 2005.9.1.

⁹ Lásd COM(2006) 136.

4. KÖVETKEZTETÉSEK

A tisztességes munka előmozdítása része az Unió arra irányuló erőfeszítéseinek, hogy értékeit és tapasztalatait átadja és előmozdítsa.

A 2005-ös ENSZ-csúcstalálkozó következtetéseiben az EU és tagállamai hozzájárultak e célkitűzés megerősítéséhez.

A Bizottság határozottan hozzá kíván járulni e célkitűzés megvalósításához, szoros együttműködésben az érintett szereplőkkel, a partnerországokkal és –régiókkal, valamint a nemzetközi és regionális szervezetekkel. Felkéri a többi uniós intézményt, a tagállamokat, a szociális partnereket és valamennyi szereplőt, hogy működjenek együtt a tisztességes munka mindenki számára történő előmozdítása érdekében világszerte.

E cél elérése érdekében a Bizottság mozgósítja külső politikáit, fejlesztési segélyét és kereskedelempolitikáját. Nem csupán az alapvető szociális jogok tiszteletben tartására, hanem a tisztességes munka előmozdítását megcélzó ambiciózus programok valamennyi országban történő végrehajtására szólít fel. A megtett erőfeszítések nyomon követésére szolgáló mutatók meghatározásában együttműködik a nemzetközi szervezetekkel.

A Bizottság 2008 nyara előtt felállítja e közlemény nyomon követésének mérlegét.